

10. Un aldeanu nel templu...

- **Lugar:** La Polavieya, AYER.
- **Narradora:** Isabel Rodríguez, 81 años (2005).
- **Recopilador:** Xosé Antón Fernández Martínez «Ambás».
- **Grabaciónes:** Xuegu: *Los cinco deos* • Monólogo: *Un aldeanu nel templu* • Cuentu acumulativu: *El quesu de la vieya y el vieyu*.

• [Xuegu: *Los cinco deos*]

[Isabel]: : Isti topó un güevo, isti cholu en fuego, isti revolvólu, isti sacólu, isti comólu, por eso ta tan gurdu.

[Encuestador]: ¿Nun decían «güivu»?

[Isabel]: No, «güivu» ye en Pino, en Felechosa y en Pino, aquí no, aquí decimos «güevo», aquí ye «güevo».

[Encuestador]: Aquí ye «güevo», ¿eh?

[Isabel]: Y nosotros decimos «fueo», y ellos dicen «fuúu». Y en Yanos dicen «castañes» y aquí decimos «castañas».

[Encuestador]: ¿En Yanos dicen "castañes"?

[Isabel]: Sí, y «sopes» y «patates» y «fabes».

[Vecina]: Sí, pero... y «vaques», pero aquí na Pola, Felechosa y El Pino, como estamos cerca de Castilla, yá nun decimos tanto esto. Decimos «fabas» y «castañas» y eso, nun decimos «castañes».

• [Monólogo: *Un aldeanu nel templu*]

Mio padre morrú de mal,
 mio madre morrú de mio,
 y todos los mios hermanos
 morrieron del mal postrero,
 Dexóronme munchas vacas,
 munchas oveyas y un perro.
 Axunté, axunté, axunté,
 axunté un zurrón de queso,
 dexé la casa encargá
 y fui a vendelos a Infiesto.
 Entré per el templu arriba
 enrosquiñando'l sombrero
 y oí una voz que decía:
 —¡Quita'l sombrero, Pachín!
 ¿Nun ves que tas en el templu?
 Arremelléme p'arriba
 y era verdad entá cierto,
 taba Dios escarreñeu
 nunos tayolacos puesto,
 y arremellóme unos güeyos
 que quixo zampame'l queso.
 Y dixé yo:
 —¡Nun t'arremielles,
 que'l queso ta mui salao,
 tengo un rapacín en casa
 que tovía no ha probao!

• [Cuentu acumulativu: *El quesu de la vieya y el vieyu*]

Una vez yera una vieya y un vieyu, y tenían un queso, vino'l retu y comú'l queso que tenían la vieya y el vieyu; vino'l guetu mató al retu porque'l retu comú'l queso que tenía la vieya y el vieyu; vino'l perro mató'l guetu porque'l guetu mató'l retu porque'l retu comú'l queso que tenía la vieya y el vieyu; vino'l llubu mató'l perru porque'l perru mató'l guetu porque'l guetu mató'l retu porque'l retu comú'l queso que tenía la vieya y el vieyu; vino l'oso mató'l llubu por-

que'l llubu mató'l perru porque'l perru mató'l guetu porque'l guetu mató'l retu porque'l retu comú'l queso que tenía la vieya y el vieyu; vino un pelu mató'l oso porque'l oso mató'l llubu porque'l llubu mató'l perru porque'l perru mató'l guetu porque'l guetu mató'l retu porque'l retu comú'l queso que tenía la vieya y el vieyu; vino'l fueo quemó'l pelu porque'l pelu mató'l oso porque'l oso mató'l llubu porque'l llubu mató'l perru porque'l perru mató'l guetu porque'l guetu comú'l retu porque'l retu comú'l queso que tenía la vieya y el vieyu; vino'l burro bebó l'agua porque l'agua mató'l fueo porque'l fueo quemó'l pelu porque'l pelu mató'l oso porque'l oso mató'l llubu porque'l llubu mató'l perru porque'l perru mató'l guetu porque'l guetu comú'l retu porque'l retu comú'l queso que tenía la vieya y el vieyu... ¿qué iá lo último que vos dixen?

—El burro.

—¡Pues álza-y el rabo y bésa-y el culo!

10. *Un aldeanu nel templu*

ISABEL RODRÍGUEZ

La Polavieya, AYER

Semeya: Ambás